

Spis treści

WPROWADZENIE	15
I. SYSTEM POLITYCZNY ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ – TOMASZ WIECIECH	19
II. SYSTEM POLITYCZNY STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI – DARIUSZ STOLICKI	59
III. SYSTEM POLITYCZNY REPUBLIKI FRANCUSKIEJ – ŁUKASZ JAKUBIAK	105
IV. SYSTEM POLITYCZNY REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC – DOMINIK SIEKLUCKI	147
V. SYSTEM POLITYCZNY REPUBLIKI WŁOSKIEJ – MAREK BANKOWICZ	189
VI. SYSTEM POLITYCZNY KONFEDERACJI SZWAJCARSKIEJ – BEATA KOSOWSKA-GĄSTOŁ	231
VII. SYSTEM POLITYCZNY KRÓLESTWA HISZPANII – TOMASZ WIECIECH	273

Szczegółowy spis treści

WPROWADZENIE	15
I. SYSTEM POLITYCZNY ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ	19
1. Zarys historii ustroju państwa	19
2. Konstytucja i zasady ustroju	23
2.1. Konstytucja niespisana	23
2.2. Podstawowe zasady ustrojowe	26
3. Partie polityczne i system partyjny	28
4. System rządów	31
5. Parlament	33
5.1. Struktura i skład	33
5.2. Wybory	35
5.3. Organizacja wewnętrzna i tryb pracy	37
5.4. Funkcje	39
6. Monarcha	41
6.1. Porządek dziedziczenia i warunki objęcia tronu	41
6.2. Prerogatywy królewskie	42
6.3. Rola monarchy w systemie politycznym	43
7. Rząd	44
7.1. Struktura	44
7.2. Tryb powoływania	47

7.3. Funkcje	49	6.4. Znaczenie polityczne Prezydenta	91
7.4. Odpowiedzialność polityczna	49	6.5. Administracja federalna	92
8. Sąd Najwyższy	52	7. Władza sądownicza	95
9. Ustrój terytorialny	53	7.1. Struktura	95
Polecana literatura	56	7.2. Powoływanie i status sędziów	96
		7.3. Zakres władzy sądowniczej	97
II. SYSTEM POLITYCZNY STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI	59	7.4. Znaczenie polityczne sądownictwa	98
1. Zarys historii ustroju państwa	59	8. Ustrój terytorialny	99
1.1. Powstanie federacji amerykańskiej	59	8.1. Podział kompetencji między federację a stany	99
1.2. Spór o naturę Unii w XIX wieku	60	8.2. Relacje międzyrządowe w federacji amerykańskiej	100
1.3. „Nowy ład” i państwo administracyjne	62	8.3. Ustroje stanów	101
1.4. Imperialna prezydentura	63	Polecana literatura	102
1.5. Sąd Najwyższy w drugiej połowie XX wieku	63		
2. Charakterystyka konstytucji i podstawowych zasad ustrojowych	63	III. SYSTEM POLITYCZNY REPUBLIKI FRANCUSKIEJ	105
2.1. Konstytucja Stanów Zjednoczonych z 17 września 1787 roku ..	63	1. Zarys historii ustroju państwa	105
2.2. Spór o suwerenność	66	2. Charakterystyka konstytucji z 4 października 1958 roku i podstawowych zasad ustrojowych	108
2.3. Podstawowe zasady ustrojowe	67	3. Partie i system partyjny	111
3. Partie i system partyjny	68	4. System rządów	116
3.1. Geneza i ewolucja amerykańskiego systemu partyjnego	68	5. Prezydent Republiki	118
3.2. Struktura głównych partii amerykańskich	69	6. Rząd	124
3.3. Charakterystyka Demokratów i Republikanów	70	7. Parlament	131
4. System rządów	71	8. Inne instytucje ustrojowe	138
4.1. Ogólna charakterystyka	71	8.1. Rada Konstytucyjna	138
4.2. Rozdział i niezależność władz	71	8.2. Rada Gospodarczo-Społeczna i do spraw Ochrony Środowiska	140
4.3. Mechanizmy hamujące – Kongres przeciw Prezydentowi	72	8.3. Obrońca Praw	140
4.4. Mechanizmy hamujące – Prezydent przeciw Kongresowi	75	9. Ustrój terytorialny państwa	141
4.5. Mechanizmy hamujące – Kongres i Prezydent a władza sądownicza	76	Polecana literatura	143
5. Władza ustawodawcza – Kongres	77		
5.1. Izba Reprezentantów	77	IV. SYSTEM POLITYCZNY REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC	147
5.2. Senat	79	1. Zarys historii ustroju państwa	147
5.3. Proces ustawodawczy i funkcjonowanie Kongresu	80	2. Konstytucja Republiki Federalnej Niemiec z 23 maja 1949 roku i podstawowe zasady ustrojowe	151
5.4. Pozycja kongresmana, lobbying w Kongresie	82	3. Partie polityczne i system partyjny	156
6. Egzekutywa	83	4. System rządów i organów państwowych	159
6.1. Prezydent	83	5. Bundestag	163
6.2. Wiceprezydent	87	6. Bundesrat	171
6.3. Konstytucyjne kompetencje Prezydenta	87		

7. Prezydent Federalny	174
8. Rząd Federalny	178
9. Federalny Trybunał Konstytucyjny	183
10. Ustrój terytorialny.....	185
Polecana literatura	187
V. SYSTEM POLITYCZNY REPUBLIKI WŁOSKIEJ	189
1. Zarys historii ustroju – od statutu albertyńskiego do republiki.....	189
2. Konstytucja z 27 grudnia 1947 roku i podstawowe zasady ustrojowe.....	192
3. Partie polityczne i system partyjny	196
4. System rządów	202
5. Parlament.....	203
6. Prezydent republiki.....	211
7. Rząd.....	218
8. Organy pomocnicze.....	222
9. Sąd Konstytucyjny.....	223
10. Ustrój terytorialny	224
Polecana literatura	228
VI. SYSTEM POLITYCZNY KONFEDERACJI SZWAJCARSKIEJ	231
1. Zarys historii ustroju państwa	231
1.1. Geneza i kształtowanie się szwajcarskiej państwowości	232
1.2. Początki szwajcarskiego konstytucjonalizmu	233
1.3. Utworzenie federacji	234
2. Charakterystyka konstytucji i podstawowych zasad ustrojowych	235
2.1. Konstytucja Szwajcarii z 18 kwietnia 1999 roku	235
2.2. Podstawowe zasady ustroju państwa	238
3. Partie polityczne i system partyjny	245
3.1. Ogólna charakterystyka systemu partyjnego	245
3.2. Szwajcarskie partie polityczne	246
4. System rządów	248
5. Zgromadzenie Federalne	250
5.1. Pozycja ustrojowa parlamentu	250
5.2. System wyborczy	251

5.3. Zasady organizacji i funkcjonowania Zgromadzenia Federalnego.....	253
5.4. Funkcje Zgromadzenia Federalnego	255
6. Rada Federalna	261
6.1. Zasady powoływania, organizacja i funkcjonowanie	261
6.2. Kompetencje	263
7. Pozycja Prezydenta Federacji	265
8. Trybunał Federalny	267
9. Podstawowe założenia ustroju terytorialnego państwa	268
Polecana literatura	271
VII. SYSTEM POLITYCZNY KRÓLESTWA HISZPANII	273
1. Zarys historii ustroju państwa	273
2. Konstytucja z 27 grudnia 1978 roku i zasady ustroju	276
2.1. Tryb zmiany konstytucji	276
2.2. Podstawowe zasady ustrojowe	277
3. Partie polityczne i system partyjny	282
3.1. Partie ogólnokrajowe	282
3.2. Partie narodowe i regionalne	283
3.3. System partyjny	284
4. System rządów	285
5. Król	286
5.1. Zasady sukcesji tronu	286
5.2. Pozycja ustrojowa	286
5.3. Król jako szef państwa	287
5.4. Król jako symbol jedności i trwałości państwa oraz jego najwyższy przedstawiciel	289
6. Parlament	290
6.1. Struktura i skład	290
6.2. Wybory	291
6.3. Organizacja wewnętrzna i tryb pracy	294
6.4. Funkcje parlamentu	298
7. Rząd	302
7.1. Procedura powoływania	302
7.2. Struktura	304
7.3. Funkcje	305
7.4. Pozycja ustrojowa premiera	306
7.5. Odpowiedzialność polityczna rządu przed parlamentem	307

8. Pozostałe instytucje systemu politycznego	309
8.1. Obrońca Ludu	309
8.2. Rada Stanu	309
8.3. Trybunał Konstytucyjny	310
9. Ustrój terytorialny	311
9.1. Wspólnoty autonomiczne	311
9.2. Prowincje	314
9.3. Wyspy	315
9.4. Gminy	315
Polecana literatura	315
VIII. SYSTEM POLITYCZNY FEDERACJI ROSYJSKIEJ	317
1. Zarys transformacji ustroju państwa	317
1.1. Reformy Michaiła Gorbaczowa i rozpad Związku Radzieckiego	317
1.2. Utworzenie Federacji Rosyjskiej	319
2. Charakterystyka konstytucji i podstawowych zasad ustrojowych	321
2.1. Konstytucja Federacji Rosyjskiej z 12 grudnia 1993 roku	321
2.2. Podstawowe zasady ustroju państwa	323
3. Partie polityczne i system partyjny	327
3.1. Uwarunkowania i ogólna charakterystyka systemu partyjnego	327
3.2. Zagadnienie „partii władzy” i charakterystyka ugrupowań parlamentarnych	329
4. Reżim polityczny i system rządów	332
5. Prezydent	334
6. Parlament – Zgromadzenie Federalne	340
6.1. Pozycja ustrojowa i sposób wyłaniania izb parlamentu	340
6.2. Organizacja wewnętrzna parlamentu i pozycja deputowanych	343
6.3. Kompetencje Dumy Państwowej i Rady Federacji	344
7. Rząd	346
8. Sąd Konstytucyjny i Sąd Najwyższy	349
9. Ustrój terytorialny państwa	350
Polecana literatura	353

IX. SYSTEM POLITYCZNY CHIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ	355
1. Kilka uwag o historii ustroju Chin	355
2. Konstytucja Chińskiej Republiki Ludowej z 4 grudnia 1982 roku	359
3. Partie polityczne i system partyjny	363
4. Ogólnochińskie Zgromadzenie Przedstawicieli Ludowych i Stały Komitet Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych	367
5. Przewodniczący Chińskiej Republiki Ludowej	372
6. Rada Państwowa	373
7. Centralna Rada Wojskowa	376
8. Ustrój terytorialny	376
Polecana literatura	381
X. SYSTEM POLITYCZNY CESARSTWA JAPONII	383
1. Zarys historii ustroju państwa	383
1.1. Wprowadzenie historyczne	383
1.2. Tradycje ustrojowe	384
2. Konstytucja demokratycznej Japonii z 3 listopada 1946 roku i jej zasady ustrojowe	387
3. Partie polityczne i system partyjny	391
4. System rządów	394
5. Cesarz	395
6. Parlament	398
7. Premier i rząd	403
8. Ustrój terytorialny	407
Polecana literatura	410
XI. SYSTEM POLITYCZNY REPUBLIKI INDII	413
1. Zarys historii ustroju Indii	413
2. Charakterystyka Konstytucji Republiki Indii (Bharat) z 26 listopada 1949 roku i podstawowych zasad ustrojowych	416
3. Indyjski system partyjny	420
4. System rządów i organów państwowych Indii	423
5. Prezydent	425
6. Rząd – Rada Ministrów	429
7. Parlament	430

7.1. Lok Sabha – Izba Ludu	430
7.2. Rajya Sabha – Rada Stanów	432
7.3. Ustalenia wspólne i procedowanie	433
8. Inne organy	435
8.1. Wiceprezydent	435
8.2. Sąd Najwyższy	435
8.3. Komisja Wyborcza	436
8.4. Kontroler i Generalny Rewizor Indii	437
8.5. Komisje służby publicznej	437
9. Ustrój terytorialny Indii	438
Polecana literatura	441